

Zondag 17 september, Startzondag

Overweging

Er zit muziek in de OLV. Boven de ingang van onze kerk staat "Op zoek naar toekomst". In de overweging ga ik proberen die begrippen met elkaar te verbinden. Met als doel het geloof eigentijdse waarden te geven, anders gezegd, in de context van vandaag te plaatsen. Daar hoort bij niet alleen met elkaar praten over toekomst maar vooral ook om samen in actie te komen. De schwing er in brengen, zoals bijvoorbeeld oude muziek ombouwen tot hedendaagse muziek. Laten we nu gaan luisteren naar de lezingen.

Vorige maand werd in Utrecht het Wereld Carillon Congres gehouden onder de titel: "Profession: Carillonneur – Changing Perspectives".

Onder leiding van Malgosia Fiebig (beiaardier) werd het openingsconcert op en bij de Domtoren van Utrecht uitgevoerd. Zij speelden verschillende composities van Jacob van Eyck, een beroemde componist en beiaardier uit de 17^e eeuw.

Het was een prachtig concert omdat oude muziek werd ondersteund met blokfluit en hedendaagse elektronische muziek, waardoor het stuk vernieuwd werd, Revisited. De dj's van de 17^e en de 21^e eeuw kwamen hierin samen.

En de schwing er in brengen geldt natuurlijk niet alleen voor muziek maar voor de vele activiteiten die wij als geloofsgemeenschap al uitvoeren en al dan niet willen vernieuwen dan wel veranderen. Samen op weg, hele stukken door de woestijn van oase naar oase reizen. En juist dan gaan we begrijpen wat Jezus zegt in het evangelie van vandaag: "En zie, ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereldtijd".

En weet, geloof heb je nooit kant en klaar in een doosje, het kent zijn getijden, zegt Nico ter Linden. Geloof gaat over ongeloof, vertrouwen gaat over angst, en er zijn vragen die altijd weer terugkeren. Bij de man op de berg, Jezus, hoef je je daar ook nooit voor te schamen.

Dit voorjaar waren we op pelgrimage in het Heilig Land en onder andere bij het meer van Galilea. Dat prachtige verhaal van de visser Petrus die zijn netten verder op het meer moest uitgooien en wachten. Hij werd bevangen door angst. Toen hij besepte dat Jezus hem nabij was en zou blijven, kwam het geloof tot hem en verdween de angst.

En dat is precies wat er vandaag van ons gevraagd wordt: kom in actie en vrees niet! Wees niet bang! Heb vertrouwen! Ik ben bij jullie! Daar sprak Paus Franciscus ook over, vorige maand bij de Wereld Jongeren Dagen (WJD) in Lissabon. "Vrees niet" zei hij en liet dat door de 1,5 miljoen jongeren herhalen.

Franciscus hield zijn gehoor voor: Werk aan een luisterende Wereldkerk, van onderaf, over alle generaties heen en vooral met jongeren. Doe dat nou eens met een warm en nederig hart. Beleef die synodale ervaringen en geef via onderscheiding, de Geest de tijd om haar werk te doen.

Jongeren verwachten daarbij een onvoorwaardelijke luisterbereidheid van hun gesprekspartners, dus ook van kerkelijke ambtsdragers. En die verwachting wordt nogal eens gelogenstraft. Die onvoorwaardelijke luisterbereidheid is overigens een wederkerige verantwoordelijkheid, dus geldt voor iedereen. Net zo goed als dat we ons in het Westen best wat meer rekenschap mogen geven wat er in landen rondom en ten zuiden van de evenaar aan geloofs- en kerkbeleving bestaat. Het Wereldkerk zijn is en blijft van onschatbare waarde, vooral onze gemeenschappelijkheid op weg naar die universele broederschap waarover Franciscus schreef in zijn encycliek *Fratelli tutti*.

Tijdens de grote zondagse Eucharistieviering van de WJD zaten de aanwezige 500 bisschoppen en 10.000 priesters vooraan in plaats van tussen het kerkvolk. Wat daarmee voor hen niet goed mogelijk werd, is om naar jongeren te luisteren en te leren wat hen beweegt. Verhalen hierover in het ND zijn best schokkend. En toch moet het: luisteren naar elkaar, elkaar ontmoeten, dialoog voeren, om toekomst en verbinding te krijgen over generaties heen.

Franciscus noemde de Wereld Jongeren Dagen een 'laboratorium van de kerk van morgen': Rooms-Katholieke jongeren van over de hele wereld ervaren daar oude én nieuwe vormen van kerk-zijn: eucharistie, gebed, discussie, muziek, spel, toneel, luieren etc., voor ieder wat wils. Precies in lijn met de door hem gelanceerde weg van synodaliteit. En vooral niemand uitsluiten, iedereen doet mee. De Paus moedigde in zijn toespraak jongeren aan om "wortels van vreugde" te zijn en elkaar te steunen, vooral als iemand het even zwaar heeft. "We moeten alleen op mensen neerkijken als we ze helpen om weer op te staan", zei hij.

U hoort het. Het gaat steeds weer over toekomst, met elkaar in actie komen en er zijn voor elkaar. En wat doen wij als OLV gemeenschap dan al? Wat kunnen we nog meer doen?

We zijn al 100 jaar een onderzoekende gemeenschap, nieuwsgierig naar ieders geloven en samen leven. We willen mensen en vonkjes voor elkaar zijn, we snappen dat elk klein zaadje eerst geplant moet worden om uit te groeien tot iets moois. Het gaat vaak stapje voor stapje, maar wel gestaag, doordacht en evenwichtig.

Dat is wat Jezus ons vandaag onderricht. Niet **Wat** maar **Hoe** je gelooft. De Tsjechische priester, filosoof en theoloog Tomas Halik geeft daar in zijn laatste boek "De namiddag van het Christendom" prachtige inzichten en toekomstbeelden voor. Het woord namiddag in de titel van zijn boek roept een vraag op: suggereert die term niet de nabijheid van de avond, de teloorgang en de dood? Zijn antwoord is: in het bijbelse concept van tijd begint een nieuwe dag met de avond. Laten we niet het moment missen waarop de eerste ster aan de avondhemel verschijnt".

Anders gezegd: Beleef het mee, de toekomst van de OLV en die eerste ster aan de avondhemel. We leven niet alleen in een tijdperk van verandering, maar ook in een tijdperk dat verandert.

Daarbij is extra belangrijk koers te houden, lef te tonen, vol vertrouwen, God is en blijft bij je.

Wat doen we als OLV al? Een paar voorbeelden.

Middelbare scholen het vak maatschappijleer in onze OLV laten geven, inclusief een professionele rondleiding.

De Parochietuin, een prachtig initiatief om te ontmoeten, feest te vieren en te verbinden. Voor iedereen, ook de mensen uit de wijk, niemand uitgesloten. Voor gelovigen én voor nog zoekende mensen.

Het Schuldhulp-maatje-project gaat lukken! Op initiatief van katholieke- en protestantse kerken in de burgerlijke gemeente De Bilt, gaan we samen met welzijnsorganisaties en de Gemeente het project vanaf 2024 een gezicht geven. Doelstelling is iedereen met financiële problemen en schulden te helpen, niet met geld maar wel ondersteunend en probleemoplossend te zijn. En om, via gerichte nazorg, hun zelfredzaamheid te vergroten en te behouden. Dat gaan we doen met opgeleide Maatjes die bij de mensen thuis op bezoek gaan.

Langs deze weg wordt de zichtbaarheid van de Kerken in de samenleving van de Gemeente De Bilt verhoogd en maken we een verdere stap met gemeenschapsofbouw in ieders nabije omgeving.

Wat kunnen we wellicht nog meer doen? Een paar gedachten:

- Omarm de bewoners van de nog te bouwen woningen op het naburige terrein van de voormalige Theresia school. Wees een lichtpunt voor hen en heet hen welkom in de wijk. Maak verbinding met ze.
- Een spiritueel centrum maken voor gelovigen en “anders” zoekenden met een kleine sacrale ruimte voor gebed en vieringen
- Mee doen aan het synode Café in theater De Leeuw in Arnhem
- Start- en Dies vieringen van scholen en universiteiten
- Concerten voor jong en oud, over generaties heen

Krijgen wij ook goede voorbeelden vanuit onze eigen Wereldkerk? Ik noem hier wederom de Paus als voorbeeld. Dat komt, doordat het een man is met een missie voor onze Wereldkerk, hij inspireert miljoenen mensen en hij vraagt hen hem te helpen een betere wereld te bouwen. Een dynamische gemeenschappelijke reis. En hij, de Paus, doet onverwachte dingen die mensen aanzet tot nadenken, tot en met de vraag “wat doet hij nou en waarom?” Ja, er zijn goede voorbeelden, zoals

- hij bezoekt geen westerse hoofdsteden, maar buitengebieden waar zijn bezoek minder verwacht wordt. Onderweg stuurt hij elke regeringsleider of president van een land waar hij overheen vliegt een elektronisch bericht met goede wensen voor alle mensen in dat land. Hoog in de lucht en toch zo nabij.
- hij gaat naar Mongolië, een geloofsgemeenschap van 1,400 mensen in een land met ca. 33 miljoen inwoners. Aan het hoofd van de katholieke gemeenschap staat de Italiaanse priester Giorgio Marengo, die tot zijn eigen verbijstering vorig jaar door Paus Franciscus tot kardinaal werd gecreëerd. Met zijn 49 jaar is hij de jongste van alle kardinalen.

- hij heeft inmiddels 72% van de kiesgerechtigde kardinalen zelf benoemd. Dat geeft, dunkt mij, veel mensen hoop dat zijn opvolger zijn lijn van fraterniteit en synodaliteit zal voortzetten.

Tot slot:

In terugblik op de laatste kabinetsformatie schreef Tjeenk Willink: “Wat we missen, is een burgerlijke energie die van onderop meebouwt aan een hechte samenleving”.

Politieke ommekeer in ons land lijkt zich door de huidige omstandigheden van toenemende armoede en oorlog te voltrekken in de richting van meer solidariteit en reeds vele decennia bestaande waarden en normen wederom op te pakken. Je daarmee verbonden drijfveren komen weer in beeld.

We zijn onderweg naar een samenleving in gemeenschappelijkheid. De ander en die **Ander** doet er weer toe. We zeggen weer eerst Wij, een algemener belang dan alleen jezelf. Dan komt die burgerlijke energie in combinatie met onze geloofsovertuiging en onze katholieke sociale leer in onze pluralistische wereld vast wel op gang.

Daar is aanstaande synode in Rome ook voor bedoeld. Een volgende stap in het wereldwijde synodale proces van luisteren naar IEDEREEN, op zoek naar wat de Geest ons te zeggen heeft en dan je diepste, veelkleurige, overtuigingen vinden en verwoorden voor de toekomst van onze synodale Kerk. Samen op reis om het Galilea van deze tijd te ontdekken.

Op zoek naar toekomst: Beleef het mee, er zit muziek in de OLV. Doe je mee?

Amen

Martin Meijer